

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2007-2008

11 OKTOBER 2007

Voorstel van resolutie betreffende de toegankelijkheid van federale openbare gebouwen

(Ingediend door de heer Philippe Monfils)

TOELICHTING

Een brood halen bij de bakker om de hoek, de bus nemen naar het werk, ergens een administratief formulier gaan invullen, ... Voor de meeste mensen zijn dat banale handelingen maar voor mensen met beperkte mobiliteit kan het een ware hindernisloop worden.

Het mag niet zo zijn dat elke kleine verplaatsing voor personen met een handicap een calvarietocht wordt. De bestaande obstakels moeten worden weg-gewerkt zodat ook zij makkelijk het huis kunnen verlaten en niet van de rest van de wereld geïsoleerd raken.

Toegankelijkheid is een van de algemene, in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van mensen met een handicap, vastgestelde beginselen (artikel 3).

Net als iedereen moeten mensen met een handicap het normale leven kunnen leiden waarop zij recht hebben. Zij moeten toegang krijgen tot het openbaar vervoer en tot openbare plaatsen en kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven (optredens, concerten, tentoonstellingen, musea, restaurants, manifestaties in openbare plaatsen, ...).

Privé-instellingen moeten zelf instaan voor de specifieke uitrusting die nodig is om mensen met een handicap te ontvangen, maar de overheid moet het voorbeeld geven en haar gebouwen zo snel mogelijk volledig toegankelijk maken voor deze personen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2007-2008

11 OCTOBRE 2007

Proposition de résolution relative à l'accessibilité des bâtiments publics fédéraux

(Déposée par M. Philippe Monfils)

DÉVELOPPEMENTS

Aller chercher du pain à la boulangerie du coin, prendre le bus pour se rendre au travail, se déplacer pour remplir un formulaire administratif, ... Tant de petits gestes banaux pour une majorité de la population mais qui peuvent devenir une véritable course d'obstacles pour des personnes à mobilité réduite.

Il faut éviter que tout déplacement, aussi petit soit-il, devienne un véritable parcours du combattant pour les personnes handicapées. Il faut éliminer ces obstacles pour que ces personnes puissent sortir aisément et qu'elles ne se retrouvent pas isolées du reste du monde.

L'accessibilité est un principe général inscrit dans la Convention des Nations unies sur les droits des personnes handicapées (article 3).

Comme quiconque, les personnes handicapées doivent pouvoir mener la vie normale à laquelle elles ont droit et ainsi pouvoir fréquenter les moyens de transport et les lieux publics ainsi que participer à la vie en société (spectacles, concerts, expositions, musées, restaurants, manifestations et lieux publics, ...).

S'il en va de la responsabilité de chaque établissement privé de proposer des équipements spécifiques permettant d'accueillir les personnes handicapées, les pouvoirs publics se doivent de montrer l'exemple et de rendre rapidement l'accès à leurs bâtiments complètement libre pour ces personnes.

Momenteel is het vaak nog erg moeilijk om toegang te krijgen tot openbare plaatsen en de informatie die daar wordt verschaft: veel trappen, geen liften of leuning, deuren die te smal zijn voor een rolstoel, te hoge loketten, geen parkeerplaatsen voor mensen met een handicap, ... Dat geldt zowel voor motorisch gehandicapten als voor mentaal gehandicapten (eenvoudig signaleringssysteem) en voor slechthorenden of slechthorenden (geluidssignalen, ophangen van teksten, ...).

Artikel 11 van de Belgische Grondwet bepaalt dat het genot van de aan de Belgen toegekende rechten en vrijheden zonder discriminatie moet worden verzekerd. Alle middelen moeten dus worden ingezet om alle vormen van discriminatie te bestrijden. Het wegwerken van obstakels voor personen met beperkte mobiliteit vormt daarvan een essentieel onderdeel.

In haar actieplan 2004-2010 bevestigt de Europese commissie dat het verhogen van de toegankelijkheid van openbare plaatsen in alle staten voorrang moet krijgen en zij raadt de lidstaten met klem aan alles in werk te stellen om deze doelstellingen te verwezenlijken.

In België zijn verschillende niveaus bevoegd voor het op een veilige manier toegankelijk maken van openbare plaatsen en ruimten voor personen met beperkte mobiliteit.

Helaas moet worden vastgesteld dat noch op het federale noch op de andere niveaus alle openbare diensten en gebouwen toegankelijk zijn. Hierover zijn overigens klachten ingediend bij het Centrum voor de gelijkheid van kansen.

Om dit probleem op te lossen heeft de Ministerraad tijdens de vorige zittingsperiode — in december 2006 — onder impuls van Didier Reynders, vice-eersteminister en minister van Financiën, bevoegd voor de Regie der Gebouwen, een meerjarenplan goedgekeurd dat ertoe strekt om tegen 2010 alle federale gebouwen toegankelijk te maken voor mensen met een handicap.

Dit meerjarenplan 2007-2009 heeft betrekking op 175 gebouwen. In een eerste fase moet een inventaris worden opgemaakt van de aan de federale Staat toebehorende gebouwen en van de werkzaamheden die nodig zullen zijn om die gebouwen toegankelijk te maken. Deze werkzaamheden zullen dan gepland en uitgevoerd worden overeenkomstig de geldende gewestelijke regelgeving.

De geplande werken zullen worden ingedeeld naargelang ze van prioritair of van secundair belang zijn. De belangrijkste criteria om de prioriteiten vast te stellen zijn het aantal bezoekers van het gebouw en de aard van de verleende diensten.

Cependant, actuellement, accéder aux lieux publics est souvent très difficile. Et ce, que ce soit pour les personnes handicapées moteur (nombreuses marches, manque d'ascenseurs ou de rampes de maintien, portes trop étroites pour faire passer un fauteuil roulant, guichets trop hauts, l'absence de places de parking réservées aux handicapés, ...), pour les personnes handicapées mentales (nécessité d'une signalisation simple) ou pour les personnes souffrant d'une déficience visuelle ou auditive (signal sonore, affichage texte écrit, ...).

En Belgique, l'article 11 de la Constitution affirme que la jouissance des droits et libertés reconnus aux Belges doit être assurée sans discrimination. Il faut dès lors activer tous les moyens afin de lutter contre toutes les formes de discrimination. Parmi celles-ci, la suppression des obstacles aux personnes à mobilité réduite est essentielle.

La Commission européenne, dans son Plan d'action 2004-2010, affirme que la promotion de l'accessibilité aux bâtiments publics doit être une priorité dans tous les États et recommande vivement aux États membres de mettre tout en œuvre pour réaliser cet objectif.

Chez nous, les différents niveaux de pouvoirs se partagent les compétences visant à rendre les lieux et espaces publics accessibles en toute sécurité aux personnes à mobilité réduite.

Au niveau fédéral, et, d'ailleurs, aux autres niveaux également, il faut malheureusement constater que les services publics et les divers bâtiments fédéraux ne sont toujours pas tous accessibles. Des plaintes ont d'ailleurs été déposées au Centre pour l'égalité des chances.

Pour répondre à ce problème, sous la précédente législature, en décembre 2006, et sous l'impulsion de Didier Reynders, vice-premier ministre et ministre des Finances, ministre compétent pour la Régie des bâtiments, le Conseil des ministres a adopté un Plan pluriannuel visant à rendre accessibles pour 2010 aux personnes handicapées tous les bâtiments publics fédéraux.

Ce Plan pluriannuel 2007-2009 concerne cent-septante-cinq bâtiments. La première étape prévue consiste à réaliser un inventaire des bâtiments appartenant à l'État fédéral et des travaux à réaliser pour rendre ceux-ci accessibles. Il est prévu que ces travaux, une fois programmés, soient réalisés conformément à la réglementation régionale en vigueur.

Les travaux répertoriés seront classés selon leur caractère prioritaire ou secondaire. Parmi les critères fixant ces priorités, la fréquentation du bâtiment et le type de services offerts notamment seront déterminants.

Ten slotte moet volgens het plan bijzondere aandacht worden besteed aan :

— de toegankelijkheid (speciale parkeerplaatsen, hellingen, badgelezer en bel op aangepaste hoogte, ...);

— circulatie (deurbreedte, lift, sanitair, ...);

— gebruik (ontvangstruimtes die geschikt zijn om mensen in een rolstoel te ontvangen, ...).

Afgewerkte gebouwen zullen een blauw logo krijgen met de afbeelding van een rolstoelgebruiker, zodat de gebruikers meteen weten dat het gebouw volledig toegankelijk is voor personen met een beperkte mobiliteit.

Uiteraard verheugt de indiener van dit voorstel van resolutie zich over de goedkeuring van dit plan.

Deze resolutie strekt ertoe de regering te vragen om het federaal parlement jaarlijks een verslag voor te leggen inzake de voortgang van de in het meerjarenplan voorziene werkzaamheden.

*
* *

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

A. gelet op artikel 11 van de Grondwet dat bepaalt dat het genot van de aan de Belgen toegekende rechten en vrijheden zonder discriminatie moet worden verzekerd;

B. overwegende dat de toegankelijkheid als algemeen beginsel wordt vermeld in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap;

C. overwegende dat de overheden alles in het werk moeten stellen opdat mensen met een handicap het recht hebben om een normaal leven te leiden en dat zij van het beleid met betrekking tot deze personen een prioriteit moeten maken;

D. overwegende dat momenteel nog niet alle federale overheidsinstellingen volledig toegankelijk zijn voor personen met een beperkte mobiliteit;

E. gelet op de goedkeuring door de regering tijdens de vorige zittingsperiode van een meerjarenplan 2007-2009, dat ertoe strekt om tegen 2010 alle federale

Enfin, ce plan mentionne qu'une attention particulière sera apportée à :

— l'accessibilité (emplacements de parking réservé, rampe d'accès, mise à hauteur des lecteurs de badges, bouton de sonnette, ...);

— la circulation (largeur de porte, ascenseur, sanitaires, ...);

— l'utilisation (bureaux d'accueil adaptés pour recevoir les personnes en chaise roulante, ...).

Les bâtiments dont les travaux seront terminés se verront apposer un sigle bleu représentant une personne en chaise roulante pour indiquer aux utilisateurs que le bâtiment est totalement accessible aux personnes à mobilité réduite.

L'auteur de la présente résolution se réjouit bien évidemment de l'adoption d'un tel Plan.

L'objectif de cette résolution consiste à demander au gouvernement de présenter annuellement au Parlement fédéral un rapport sur l'avancement des travaux prévus par ce Plan pluriannuel.

Philippe MONFILS.

*
* *

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

Le Sénat,

A. considérant l'article 11 de la Constitution prévoyant que la jouissance des droits et libertés reconnus aux Belges doit être assurée sans discrimination;

B. considérant que l'accessibilité est un principe général inscrit dans la Convention des Nations unies sur les droits des personnes handicapées;

C. considérant qu'il est de la responsabilité des pouvoirs publics de mettre tout en œuvre afin que les personnes handicapées aient le droit de mener une vie normale et que la politique relative à ces personnes soit une priorité;

D. considérant qu'à l'heure actuelle tous les établissements publics fédéraux ne sont pas complètement accessibles aux personnes à mobilité réduite;

E. considérant l'adoption par le gouvernement, sous la précédente législature, d'un Plan pluriannuel 2007-2009 dont l'objectif est d'aboutir à l'accessibilité

gebouwen toegankelijk te maken voor mensen met een handicap;

vraagt de regering :

1. het parlement jaarlijks een verslag voor te leggen over de voortgang van de werkzaamheden waarin het meerjarenplan 2007-2009 betreffende de toegankelijkheid van federale openbare gebouwen voor personen met een handicap voorziet.

21 september 2007.

pour les personnes handicapées de tous les bâtiments fédéraux en 2010;

demande au gouvernement :

1. de rendre compte devant le Parlement fédéral, sous la forme d'un rapport annuel, de l'avancée des travaux programmés dans le cadre du Plan pluriannuel 2007-2009 relatif à l'accessibilité des bâtiments publics fédéraux pour les personnes handicapées.

21 septembre 2007.

Philippe MONFILS.